

Hallituksen esitys Eduskunnalle oluen matkustajatuomisten määriä koskevan lainsäädännön muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valmisteverotus-, arvonlisävero- sekä tullilakia siten, että muista maista kuin Euroopan unionin jäsenvaltioista saapuvan matkustajan mukanaan omaan käyttöön tuoman verottoman ja tullittoman oluen määräksi säädetään 16 litraa. Samaa tuontirajoitusta sovellettaisiin myös Ahvenanmaan liikenteessä. Samalla ehdotetaan korotettavaksi matkustajan

oikeutta tuoda Suomessa lisää veroja maksamatta toisesta EU:n jäsenvaltiosta verolliseen hintaan hankittua olutta omaan käyttöön aluksi 24 litraan ja vuoden 2001 alusta 32 litraan. Esityksellä saatetaan voimaan yhteisö-lainsäädännössä Suomelle annettu poikkeus oluen matkustajatuomismääriin.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2000.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Yleistä

Suomen alkoholilainsäädännön ja alkoholipolitiikan perustavoitteena on alkoholista aiheutuvien haittojen ehkäiseminen. Toissijaisena tavoitteena on verotuottojen turvaaminen valtiolle. Alkoholipolitiikan keskeinen keino perustavoitteen saavuttamiseksi on alkoholin saatavuuden rajoittaminen. Saatavuuden rajoittaminen tapahtuu toisaalta korkean vero- ja hintapolitiikan sekä vähittäismyyntimonopolin avulla ja toisaalta matkustajien mukanaan tuomiin alkoholijuomiin kohdistuvina rajoituksina.

1.2. Matkustajatuomisia koskeva kansallinen lainsäädäntö ja yhteisö-lainsäädäntö

Kansallinen lainsäädäntö

Toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa valmisteverotuslain (1469/1994) 18 §:n mukaan tuoda verotta mukanaan omaa käyttöä varten

litran väkeviä alkoholijuomia ja kolme litraa aperitiivejä sekä viisi litraa viiniä ja lisäksi 15 litraa olutta. Se, joka tuo alkoholijuomia yli tämän määrän, on velvollinen ylimenevältä osalta suorittamaan asianomaisen valmisteveron valmisteverotuslain 18 §:n 2 momentin mukaan. Alkoholijuomien verotuksesta säädetään alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994), jonka liitteenä olevan verotaulukon mukaan oluen vero on 1,70 markkaa senttilitralta etyylialkoholia, jos tuotteen etyylialkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia.

Arvonlisäverolaissa (1501/1993) ei ole vastaavia säännöksiä, vaan yksityishenkilön toisesta jäsenvaltiosta ostamasta ja mukana tuomasta tavarasta arvonlisävero maksetaan vain ostomaahan sisämarkkinaperiaatteiden mukaisesti.

Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen tuleva henkilö saa valmisteverotuslain 19 §:n mukaan tuoda verotta mukanaan yhden litran väkeviä alkoholijuomia tai kaksi litraa aperitiivejä sekä kaksi litraa viiniä ja lisäksi 15 litraa olutta. Näiden määrien ylimenevältä osalta on suoritettava asianomainen valmistevero. Oluen osalta tullia ja arvonlisäveroa

ei sen sijaan kanneta ylimenevältäkään osalta, edellyttäen, että oluttuomiset sisältyvät matkustajan henkilökohtaisina matkatavaroina mukanaan tullitta ja verotta tuotavaan 1 100 markan arvoon. Matkustajien mukanaan tuomien alkoholijuomien tullittomuudesta säädetään yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 918/83, jäljempänä tullittomuusasetus, joka sellaisenaan on Suomessa sovellettavaa oikeutta. Arvonlisäveron osalta säännökset sisältyvät arvonlisäverolain 95 §:ään.

Verottomien ja tullittomien alkoholijuomien määrällisten rajoitusten lisäksi matkustajien alkoholijuomien tuontia säädellään aikarajoituksin. Alkoholilain (1143/1994) 10 §:ssä säädetään, että asetuksella voidaan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden sekä ihmisten terveyden suojelemiseksi rajoittaa Euroopan talousalueen ulkopuolelta saapuvien henkilöiden oikeutta tuoda maahan omaa tarvetta varten alkoholijuomia kestoltaan lyhyiden matkojen osalta. Alkoholijuomista ja väkiviinasta annetun asetuksen (1344/1994) 8 §:n mukaan Suomessa asuva henkilö, joka muutoin kuin lentoliikenteessä saapuu maahan Euroopan talousalueen ulkopuolelta ja jonka matka on kestänyt enintään 20 tuntia, ei saa tuoda maahan alkoholijuomia. Euroopan talousalueen ulkopuolella asuva henkilö, joka muutoin kuin lentoliikenteessä saapuu maahan Euroopan talousalueen ulkopuolelta ja jonka muu kuin kauttakulkuun liittyvä oleskelu Suomessa kestää enintään kolme vuorokautta, ei saa tuoda maahan alkoholijuomia.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996), jäljempänä Ahvenanmaan poikkeuslaki, 27 §:n mukaan valmisteverotusta koskevan lainsäädännön säännöksiä yhteisön ulkopuolelta tuotavista tuotteista sovelletaan myös siirretäessä valmisteveronalaisia tuotteita Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta sekä muualle Suomeen Ahvenanmaan maakunnasta. Vastaava säännös arvonlisäveron osalta sisältyy Ahvenanmaan poikkeuslain 18 §:ään. Näin ollen valmisteverotuslain 19 §:ssä säädettyjä alkoholijuomien verotonta tuontia koskevia määriä

sovelletaan myös matkustajaan, joka saapuu Ahvenanmaan maakunnasta tai maakunnan kautta muualle Suomeen taikka Ahvenanmaan maakuntaan toisesta jäsenvaltiosta, muusta maasta kuin jäsenvaltiosta tai muualta Suomesta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi olutta saa tuoda mukanaan Ahvenanmaalle valmisteverotta enintään 15 litraa.

Tämän lisäksi Ahvenanmaan poikkeuslain 29 §:n mukaan aluksella matkustavalle matkatavarana mukana otettavaksi myytävät tupakkatuotteet ja alkoholijuomat ovat verottomia kutakin matkustajaa ja matkaa kohti enintään valmisteverotuslain 19 §:ssä mainittuihin määriin saakka silloin, kun kysymyksessä on vesialus, joka liikennöi ammattimaisesti Ahvenanmaan maakunnan ja Ruotsin, Norjan tai Tanskan välillä. Sama säännös koskee vesialusta, joka liikennöi ammattimaisesti Suomen ja Ruotsin, Norjan tai Tanskan välillä siten, että kuljetukseen sisältyy pysähtyminen Ahvenanmaan maakunnassa. Tällaisella aluksella alkoholijuomia voidaan verotta myydä vain sellaiselle matkustajalle, jolla on tällaiseen kuljetukseen oikeuttava matkalippu tai vastaava asiakirja. Lain 30 §:n mukaan oluen myynti on verotonta enintään kahdelta litralta matkustajaa kohti, jos henkilö matkustaa vain Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan välillä.

Pohjoismaiden välillä on voimassa sopimus Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan satamien välisessä liikenteessä olevien matkustajalusten muonituksesta (Sops 30/1969) eli muonitus sopimus. Sopimuksen 5 artiklan mukaan myyjän on rajoitettava myyntimääriä siten, etteivät matkustajat voi mihinkään niistä maista, joihin reitti ulottuu, tuoda tavaraa enemmän kuin tullimääräykset sallivat. Edelleen saman artiklan mukaan myyjän tulee myynnin yhteydessä selvästi ja pysyvästi merkitä lippuun tiedot tavaralajeista, myyntipäivästä ja tarvittaessa myös matkan suunnasta (niin sanottu vendor-control).

Euroopan unioniin liittymisen jälkeen tehdyt muutokset kansallisiin verolakeihin

Suomen liittyttyä unioniin matkustajatuomisia koskeviin säännöksiin on tehty muutoksia kahdesti. Vuoden 1998 alussa

voimaan tullessa valmisteverotuslain 18 §:n muuttamisesta annetussa laissa (1027/1997) säädettiin, että matkustaja saa tuoda mukanaan toisesta jäsenvaltiosta verotta yhden litran väkeviä alkoholijuomia ja kolme litraa aperitiiveja, kun aikaisemmin nämä määrät olivat vaihtoehtoisia. Samanaikaisesti yleisimpien viinien ja välituotteiden veroja alennettiin keskimäärin noin 17 prosenttia. Nämä muutokset olivat ensimmäinen askel siinä muutosten sarjassa, joita joudutaan tekemään vuoteen 2004 mennessä, jolloin Suomen on sopeuduttava täysin yhteisölaissäädännön edellyttämiin matkustajatuomisia koskeviin säännöksiin.

Toinen merkittävä muutos liittyi ajankohtaan, jolloin niin sanottu tax-free myynti jäsenvaltioiden välisessä liikenteessä päättyi 30 päivänä kesäkuuta 1999. Tämän johdosta muutettiin valmisteverotus- ja arvonlisäverolakia. Tällöin valmisteverotuslain 19 §:ää muutettiin lailla (762/1999) siten, että sisämarkkinaperiaate otettiin huomioon kolmannen maan liikenteessä. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että jos kolmannesta maasta saapuva matkustaja voi osoittaa hankkineensa verollisena alkoholijuomia toisesta jäsenvaltiosta, hän saa tuoda ne mukanaan valmisteverotuslain 18 §:ssä säädettyihin määriin saakka veroja uudelleen maksamatta, vaikka hän saapuu Suomeen kolmannen maan kautta mukanaan verottomat tuomiset valmisteverotuslain 19 §:n mukaisesti.

Yhteisölaissäädäntö

Yhteisöoikeudessa sisämarkkinaperiaatteen mukaisesti yksityishenkilöiden omiin tarpeisiinsa hankkimia ja itse kuljettamia valmisteveronalaisia tuotteita on verotettava vain siinä jäsenvaltiossa, jossa nämä tuotteet hankitaan. Tämä ilmenee valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikumisesta ja valvonnasta annetun neuvoston direktiivin 92/12/ETY, jäljempänä järjestelmädirektiivi, 8 artiklasta. Samaa periaatetta sovelletaan myös arvonlisäverotuksessa. Valmisteverotuksen osalta järjestelmädirektiivin 9 artiklassa luetellaan ne seikat, joita tulee ottaa huomioon arvioitaessa sitä, ovatko tuotteet henkilön omaan käyttöön, jolloin ne ovat

verottomia, vai onko niillä kaupallinen luonne, jolloin ne aina ovat veronalaisia. Jäsenvaltiot saavat asettaa ohjetasoja, joita suurempia alkoholin tuontimääriä ei voi pitää lähtökohtaisesti matkustajan omaan käyttöön tarkoitettuina. Näiden määrien tulee olla väkevien alkoholijuomien osalta vähintään 20 litraa, välituotteiden osalta vähintään 20 litraa, viinien (joista enintään 60 litraa kuohuviinejä) osalta vähintään 90 litraa ja oluiden osalta vähintään 110 litraa.

Matkustajaan, joka saapuu yhteisön alueelle kolmansista maista, sovelletaan tullin osalta tullittomuusasetusta sekä valmiste- että arvonlisäveron osalta kansainvälisessä matkustajaliikenteessä tapahtuvassa maahan-tuonnissa kannettaviin liikevaihto- ja valmisteveroihin liittyviä vapautuksia koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhdenmukaistamisesta annettua neuvoston direktiiviä 69/169/ETY, jäljempänä matkatavaradirektiivi. Tullittomuusasetuksen 46 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja matkatavaradirektiivin 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa on jokseenkin samansisältöiset säännökset väkevien alkoholijuomien, aperitiivien ja viinien tullittomista ja verottomista määristä. Oluen osalta ei kummassakaan säädöksessä ole määrällistä rajoitusta, vaan oluen tuontiin kolmansien maiden ja yhteisön välisessä liikenteessä sovelletaan tullittomuusasetuksen 47 artiklassa ja matkatavaradirektiivin 1 artiklan 1 kohdassa säädettyä yleistä 175 euron verottoman ja tullittoman tuonin arvorajaa.

Sopimus Suomen liittymisestä Euroopan unioniin

Suomen liittyessä Euroopan unioniin Suomi sai neuvoteltua poikkeuksen matkustajien toisesta jäsenvaltiosta verolliseen hintaan hankkimien ja mukanaan tuomien alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden määriin, joista ei Suomessa tarvitse uudelleen maksaa valmisteveroa. Poikkeus on kirjattu Suomen liittymisasiakirjan liitteeseen XV (IX verotus, 3 kohta). Sen mukaan Suomi saa pitää voimassa tupakkatuotteiden sekä alkoholijuomien, mukaan luettuna olut, tuontia muista jäsenvaltioista koskevia määrällisiä rajoituksia järjestelmädirektiivin 26 artiklas-

sa säädetyn tarkasteluvaraamin. Poikkeuksen mukaan matkustajien yllämainitulla tavalla mukanaan tuomat alkoholijuomia koskevat määrät ovat väkeviä alkoholijuomia yksi litra tai aperitiivejä kolme litraa sekä hiihappottomia viinejä viisi litraa ja olutta 15 litraa. Liittymissopimuksessa määrälliset rajoitukset koskevat vain valmisteverotusta.

Lisäksi Suomen on varmistettava se, että oluen tuontia kolmansista maista ei sallita edellytyksin, jotka ovat suotuisimmat kuin vastaavalle tuonnille muista jäsenvaltioista asetetut edellytykset. Tätä liittymissopimuksessa olevaa kytkentää on tulkittu siten, että matkustajien mukana tuoma oluen veroton määrä kolmansista maista tulee olla kansallisessa lainsäädännössä samansuuruinen kuin toisesta jäsenvaltiosta tuotu.

Matkustajien toisesta jäsenvaltiosta mukanaan tuomien alkoholijuomien verottomia määriä koskevan poikkeuksen katsottiin liittymissopimuksen edellytysten mukaisesti järjestelmädirektiivin 26 artiklan sanamuodon mukaan päättyvän 31 päivänä joulukuuta 1996, minkä vuoksi asiasta neuvoteltiin Euroopan yhteisöjen komission kanssa. Poikkeuksen voimassaoloa jatkettiin järjestelmädirektiivin muuttamisesta annetulla neuvoston direktiivillä 96/99/EY valtiontaloudellisista, sosiaalisista ja terveydellisistä sekä järjestyksenpidollisista syistä johtuen. Suomi sai edelleen oikeuden rajoittaa matkustajien toisesta jäsenvaltiosta verollisina hankkimien ja mukanaan tuomien tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien määriä maksamatta niistä täällä uudelleen veroa siten, että Suomen tulee asteittain laajentaa sallittuja määriä niin, että rajoitukset lopulta vuoden 2004 alusta on kokonaan poistettava.

Liittymissopimuksen pöytäkirjan N:o 2 mukaan Ahvenanmaan maakuntaa pidetään jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — annetussa neuvoston kuudennessa direktiivissä 77/388/ETY, jäljempänä kuudes arvonlisäverodirektiivi, ja järjestelmädirektiivissä tarkoitettuna sellaisena ulkopuolisena alueena, joka jää sanottujen direktiivien soveltamisalan ulkopuolelle. Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 33 a artiklan sekä jär-

jestelmädirektiivin 5 artiklan mukaan kolmansia maita koskevia säännöksiä sovelletaan yhteisön veroalueen ulkopuolisiin alueisiin mukaan luettuna Ahvenanmaa. Tästä johtuen tax-free-myyntin loppuminen jäsenvaltioiden välisessä liikenteessä kuudennen arvonlisäverodirektiivin 28 k artiklan ja järjestelmädirektiivin 28 artiklan nojalla ei koske Ahvenanmaan liikennettä, vaan siellä tax-free-myynti voi jatkua, mikä on ollut Ahvenanmaan maakunnan poikkeusaseman eräs tavoite.

1.3. Suomen hakemus oluen määrällisen rajoituksen saamiseksi

Kun Suomi vuoden 1995 alussa liittyi Euroopan unioniin, matkustajan mukanaan tuomien verottomien oluiden määrää jouduttiin liittymissopimuksen mukaisesti korottamaan kahdesta litrasta 15 litraan. Lähes samanaikaisesti kumottiin matkustajatuomia koskevat aikarajoitukset (niin sanottu 24 tunnin ja 72 tunnin sääntö). Näiden muutosten vuoksi oluen matkustajatuonti kasvoi merkittävästi erityisesti halvan hintatason maista kuten Venäjältä ja Virosta. Yleisesti alkoholijuomien ja erityisesti oluen laajamittainen matkustajatuonti aiheutti runsaasti ongelmia varsinkin Kaakkois-Suomen alueella, mutta myös Etelä-Suomessa Helsingin ja Tallinnan välillä tiheästi liikennöivillä aluksilla tapahtuneen matkustajaliikenteen kasvun vuoksi. Laajamittaisesta matkustajatuonnista seurasi oluen vähittäismyyntin laskua ja vähittäiskauppiaiden toimintaedellytysten heikentymistä, mikä heijastui jopa työllisyyteen. Valtion verotuotoissa oli havaittavissa myös vähenemistä. Lisääntynyt alkoholijuomien kulutus johti puolestaan merkittäviin terveys- ja sosiaalipoliittisiin sekä järjestyksenpidollisiin ongelmiin, mikä tuli selkeästi esiin myös suoritetuissa tutkimuksissa.

Asiaan haluttiin nopea ratkaisu, ja toukokuun alussa 1996 eduskunta hyväksyi lain alkoholilain 10 §:n muuttamisesta siten, että aikarajoitukset voitiin ottaa jälleen käyttöön.

Yllä kuvatussa tilanteessa kuitenkin katsottiin, että aikarajoitusta tärkeämpää oli saada verottoman oluen tuonnille kolmansista maista määrällinen rajoitus. Tämä johtui siitä, että yhteisöoikeuden mukaan oluen verot-

tomalla ja tullittomalla tuonnilla kolmansista maista ei ole määrällistä rajoitusta ja että liittymissopimuksen mukaan Suomi joutuisi korottamaan kolmansista maista tuotavan oluen määrää samassa tahdissa kuin sisämarkkinoilta. Liittymissopimuksen kytkentä tuontimäärien välillä haluttiin poistaa, jotta sisämarkkinoiden oluen tuontimääriä voitaisiin jatkossa korottaa tarkoituksenmukaisella tavalla ilman, että samalla pitäisi huolehtia oluen matkustajatuonnista Venäjältä ja Virosta.

Suomi teki kesäkuussa 1996 komissiolle hakemuksen, jossa pyydettiin, että Suomi saisi oikeuden rajoittaa unionin ulkopuolelta saapuvan matkustajan verottoman oluen tuonnin kuuteen litraan. Hakemuksen perustelujen mukaan oluen matkustajatuomisia erityisesti Venäjältä ja Virosta haluttiin rajoittaa, koska sieltä saapuvien matkustajien mukana tuoma veroton olut on aiheuttanut todellisia ongelmia sen vuoksi, että oluen hinta on siellä huomattavasti Suomen hintoja alhaisempi. Koska Ahvenanmaan liikenteessä ei tuolloin havaittu olevan oluen matkustajatuontiin liittyviä ongelmia, Ahvenanmaahan liittyviä tiukennuksia ei haluttu tehdä.

1.4. Oluttuomisten rajoitukset uuden yhteisölaainsäädännön mukaan

Neuvosto on 20 päivänä heinäkuuta 2000 hyväksynyt direktiivin 2000/47/EY, direktiivien 69/169/ETY ja 92/12/ETY muuttamisesta väliaikaisten määrällisten rajoitusten osalta tuotaessa olutta Suomeen, jäljempänä olutdirektiivi, sekä asetuksen (EY) N:o 1671/2000 asetuksen (ETY) N:o 918/83 muuttamisesta väliaikaiseksi poikkeukseksi tuotaessa tullitta olutta Suomeen, jäljempänä olutasetus. Olutdirektiivin mukaan Suomella on oikeus soveltaa vuoden 2005 loppuun saakka oluen tuontiin muista maista kuin jäsenvaltioista vähintään kuuden litran määrällistä rajoitusta. Sanottu säännös lisätään matkatavaradirektiivin 5 artiklan 9 kohdaksi. Niin ikään tullittomuusasetuksen 47 b artiklaksi lisätään säännös, jonka mukaan poiketen siitä, mitä 47 artiklassa sää-

detään, Suomella on oikeus soveltaa 31 päivään joulukuuta 2005 vähintään kuuden litran määrällistä rajoitusta oluen tuontiin tullitta. Säädöksissä on katsottu aiheelliseksi antaa Suomelle oikeus rajoittaa oluen tuontia siten, että poikkeus voi jatkua vielä kaksi vuotta sen jälkeen, kun sisämarkkinoiden siirtymäaika umpeutuu vuoden 2003 lopussa.

Kompensaationa sille, että Suomi saa oikeuden rajoittaa verottoman oluen tuontia muista maista kuin jäsenvaltioista saapuvien matkustajien osalta, olutdirektiivissä edellytetään, että Suomen tulee vastaavasti laajentaa matkustajan toisesta jäsenvaltiosta mukanaan tuoman oluen määrää asteittain vuoden 2003 loppuun mennessä, jolloin siirrytään soveltamaan yhteisötason säännöksiä. Olutdirektiivin mukaan järjestelmädirektiivin 26 artiklan 1 kohdan toiseen alakohtaan lisätään säännös, jonka nojalla Suomen on nostettava oluen verottoman matkustajatuonnin määrällisiä rajoituksia toisesta jäsenvaltiosta saapuvan matkustajan osalta vähintään 24 litraan samanaikaisesti, kun kansallisesti saatetaan voimaan muista kuin jäsenvaltioista saapuvien matkustajien mukanaan tuoman verottoman oluen määrällinen rajoitus eli 1 päivänä marraskuuta 2000. Tämän lisäksi toisesta jäsenvaltiosta saapuvan matkustajan mukanaan tuoman oluen määrällisen rajoituksen on oltava vähintään 32 litraa 1 päivästä tammikuuta 2001 ja vähintään 64 litraa 1 päivästä tammikuuta 2003 siten, että oluesta ei tarvitse maksaa lisää veroja täällä.

2. Nykytilan arviointi

2.1. Matkustajatuomisten määrän kehitys

Matkustajien mukanaan tuomien alkoholi-juomien ja tupakkatuotteiden määriä, joista Suomessa ei ole maksettu veroja, on seurattu useilla eri tahoilla. Alla olevassa taulukossa on esitetty sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukseen (Stakesin) tutkimustuloksiin perustuvat arviot oluen matkustajatuonnin määristä eri vuosina miljoonina litroina.

1992—1994	1995	1996	1997	1998	1999
3,5	30,0	35,0	29,0	31,9	29,0

Oluen matkustajatuomisten määrät olivat korkeimmillaan heti EU-jäsenyyden alkaessa. Tuonnille säädetyn 20-tunnin aikarajoituksen tultua voimaan oluen tuontimäärä on

lievästi laskenut ehkä noin 10—15 %.

Matkustajatuonti jakaantui maittain prosentuaalisesti seuraavasti:

	1996	1997	1998	1999
Viro ja Venäjä	64	68	74	76
Ruotsi	30	27	20	18
Muut maat	7	5	6	7

Ruotsin matkoilta tuotu olut on todennäköisesti kaikki laivoilta verotta hankittua olutta.

A-oluen hinta 8 litran laatikoissa tai vastaavissa oli kevättalvella 2000 eri paikoista hankittuna seuraava:

Venäjä (Vaalimaan tax-free myymälä)	Lapin Kulta 81,90 mk (tölkit) (halvin 75,60 mk)
Viipuri	50,00 mk (tölkit)
Tallinnan laivat	Tarjouksessa 74,50 mk (tölkit) (Tallinnasta saattaa saada vieläkin halvemmalla)
Ruotsin laivat	109,00 mk (tölkit) (halvimmillaan 84,50 mk)
Ruotsissa	Esim. Pripps export 5,3 %, tölkki, 155 mk Lapin Kulta 5,2 %, tölkki, 158 mk
Suomessa (Alko)	165,20 mk (pullot), 177,00 mk (tölkit) Huomattava on, että Suomessa ostetaan yleisemmin keskiolutta, jonka hinta vastaavasti on 150,00 mk

2.2. Matkustajatuomisten valvonta

Valvonta- ja tarkastusjärjestelmän on todettu toimineen suuremmista ongelmista sekä ennen Suomen EU-jäsenyyttä kuin sen aikana. Matkustajatuomisia valvoo tullilaitos. Tullilaitoksen valvonta- ja tarkastusjärjestelmä perustuu jäsenvaltioiden välisessä liikenteessä, Ahvenanmaan maakunnan sekä kolmansien maiden liikenteessä tietoperäiseen, riskianalyysiin pohjautuvaan järjestelmään. Matkustajien tuomisten valvontaa suoritetaan tarpeen mukaan. Kolmansien maiden valvonnassa lisäksi viranomaisyhteistyö luo perustan järjestelmälle.

Matkustajatuomisia voidaan valvoa myös

myyntimääriä rajoittamalla, mikä on tapahtunut valtioiden välisillä sopimuksilla. Pohjoismaiden välinen muonitus sopimus on edelleen voimassa, vaikka sopimusta ei ole viime aikoina kaikilta osin enää noudatettu. Myöskään käytännössä aluksissa tapahtuvaa myyntimäärien valvontaa, joka on tapahtunut niin sanotun vendor-control-järjestelmän avulla, ei ole kaikilta osin sovellettu. Toimiva vendor-control-järjestelmä on kuitenkin varsin tehokas valvontakeino matkustajien tuomisia valvottaessa.

Matkustajan tuodessa maahan olutta yli laissa sallitun määrän hänen maksettavakseen määrätään pääsääntöisesti vain alkoholi-juomien valmistevero. Käytännössä oluen

tuonti on kuitenkin sallittu verotta 16 litraan saakka laissa säädetyn verottoman 15 litran sijasta. Tämä johtuu siitä, että olut pakataan kahdeksan litran pakkauksiin, minkä vuoksi matkustajat yleensä tuovat kaksi olutpakkausta eli 16 litraa mukanaan. Vaikka yksi litra olisi verotettava, tulli ei ole hallinnollisista ja valvonnallisista syistä käytännössä näin menetellyt.

2.3. Tilanne Ruotsissa

Ruotsi sai liittymissopimuksessaan samat oikeudet rajoittaa matkustajatuomisten määriä kuin Suomi. Järjestelmädirektiiviin tehdyn muutoksen yhteydessä vuonna 1996

Ruotsi neuvotteli poikkeuksen, jonka voimassaolo päättyi 30 päivänä kesäkuuta 2000. Ruotsi sai kuitenkin oikeuden jatkaa matkustajatuomisten määrien rajoituksia vuoden 2003 loppuun neuvoston 30 päivänä kesäkuuta 2000 hyväksymällä direktiivillä 2000/44/EY. Sillä muutettiin järjestelmädirektiiviä muista jäsenvaltioista Ruotsiin tuotaviin valmisteveron alaisiin tuotteisiin sovellettavien väliaikaisten määrällisten rajoitusten osalta. Direktiivin mukaan Ruotsin tulee 1 päivästä heinäkuuta 2000 lähtien sallia yksityishenkilöiden tuoda Ruotsin alueelle omaan käyttöönsä alkoholijuomia maksamatta niistä lisää valmisteveroa seuraavasti:

	1.7.2000	1.1.2001	1.1.2002	1.1.2003
			litraa	
väkevät alkoholijuomat	1	1	2	5
keskivahvat tuotteet	3	3	3	3
miedot viinit	20	26	26	52
olut	24	32	32	64

Kansallisessa lainsäädännössään Ruotsi on saattanut direktiivin voimaan siltä osin kuin se koskee heinäkuussa 2000 tehtäväksi tarkoitettuja tuontimäärien muutoksia. Samalla Ruotsi on muuttanut matkustajien kolmansista maista tuoman oluen verottoman määrän 24 litraan liittymissopimuksen mukaisesti.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1. Yleistä

Esityksen tavoitteena on panna täytäntöön olutdirektiivi ja -asetus siten, että kansalliset sekä yhteisöoikeuden säädökset tulevat voimaan samanaikaisesti. Esitys tukee Suomen alkoholipolitiikan perustavoitteita. Tavoitteena on edelleen rajoittaa matkustajien oluen tuontia kolmansista maista ja siltä osin säilyttää nykyinen tilanne ottaen huomioon, että Suomella on käytössä oluen suhteen niin ajallisia kuin määrällisiä rajoituksia. Voimassa olevilla rajoituksilla voidaan vaikuttaa alkoholijuomien kulutukseen ja sitä kautta

estää kulutuksen kasvusta aiheutuvien sosiaalisten, terveydellisten ynnä muiden yhteiskunnallisten haittavaikutusten kasvua.

Esityksen tärkeänä tavoitteena on lisäksi se, että liittymissopimuksessa oleva oluen sisämarkkinatuomisten ja kolmansista maista tuotavan oluen välinen kytkeäntä saadaan katkaistua. Tavoitteena on ollut nimenomaan se, että Suomi voi tarkoituksenmukaisella tavalla laajentaa sisämarkkinoilta tuotavien oluttomisten määrän niin, ettei samanaikaisesti tarvitse pitää huolta siitä, mitä ongelmia kolmansista maista vastaavasti laajennettavan oluttuomisten määrät aiheuttaisivat.

Ahvenanmaan maakunnan liikenteen osalta esityksen tavoitteena on säilyttää nykyinen tilanne. Kun aluksilla tapahtuvan verottoman alkoholijuomien myynnin valvontajärjestelmä ei toimi asianmukaisella tavalla, vastaisuudessa on tavoitteena saada myös valvontajärjestelmä toimivaksi. Näin voitaisiin osaltaan estää verottoman alkoholin kulutuksesta aiheutuvat haittavaikutukset erityisesti alaikäisten osalta. Tavoitteena on myös estää olutrallin syntyminen Ahvenanmaan liikenteen

teessä.

Pohjoismaiden tullien välisessä yhteisessä työryhmässä on suunniteltu muonitusopimuksen ja yhteisen vendor-control-järjestelmän uudistamista. Suomen kannalta olisi tärkeää, että ryhdytään noudattamaan nykyistä vendor-control-järjestelmää ja että sitä kehitetään ja rikkomuksista sanktioidaan.

3.2. Oluen matkustajatuomiset toisesta jäsenvaltiosta

Olutdirektiivin mukaisesti ehdotetaan, että toisesta jäsenvaltiosta saapuva matkustaja saa tuoda mukanaan olutta 24 litraa maksamatta täällä lisää veroja. Sisämarkkinaperiaatteen mukaisesti sanotuista oluista on maksettu kertaalleen verot hankintamaassa. Jos matkustaja tuo Suomeen toisesta jäsenvaltiosta hankkimiaan oluita omaan käyttöönsä enemmän kuin 24 litraa, hän joutuu maksamaan ylimenevältä osin asianomaisen valmisteveron, mikä säännös sisältyy jo nyt valmisteverotuslain 18 §:n 2 momenttiin. Matkustajan toisesta jäsenvaltiosta mukanaan tuoman oluen määrällinen rajoitus sisältyy järjestelmädirektiiviin, joten se koskee vain valmisteveroa. Näin ollen oluesta ei edelleenkään tarvitsisi maksaa Suomessa arvonlisäveroa sisämarkkinaperiaatteen nojalla.

Olutdirektiivissä tarkoitettu 24 litran rajoitus on voimassa vuoden 2000 loppuun. Direktiivin mukaisesti ehdotetaan myös, että matkustajan oluttuomisten määrä korotetaan 32 litraan 1 päivästä tammikuuta 2001. Erikseen annetaan myöhemmin hallituksen esitykset muista määrällisistä muutoksista kuten myös poikkeuksen päättymisestä.

3.3. Oluen matkustajatuomiset muusta kuin toisesta jäsenvaltiosta

Olutdirektiivin ja -asetuksen mukaan Suomessa on oikeus soveltaa vuoden 2005 loppuun saakka oluen tuontiin muista kuin jäsenvaltioista määrällistä rajoitusta, joka ei saa olla pienempi kuin kuusi litraa.

Alunperin vaatimus saada rajoittaa oluen tuontimäärä kuuteen litraan perustui oletta- maan, että alkoholijuomien matkustajatuomisiin sovellettavaa 20-tunnin aikarajoitusta

ei ole yhteisöoikeuden vastaisena mahdollista säilyttää. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin totesi kuitenkin 15 päivänä kesäkuuta 1999 antamassaan ennakkoratkaisuasiassa C-394/97, että tullittomuusasetus ja matkatavaradirektiivi eivät ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jossa yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi rajoitetaan matkan keston perusteella kolmansista maista tulevien matkustajien oikeutta tuoda maahan alkoholijuomia.

Sen jälkeen kun oluttuomisten määrällisiä rajoituksia koskeva hakemus vuonna 1996 tehtiin komissiolle, tilanne on olennaisesti muuttunut. Tarkoitus on säilyttää edelleenkin 20 ja 72 tunnin aikarajoitus. Tästä EU-ministerivaliokunta on myös tehnyt päätöksen 25 päivänä lokakuuta 1999. Matkustajatuomisia koskevan aikarajoituksen voimassaolon lisäksi tax-free-myynti on loppunut jäsenvaltioiden välillä, mikä on korostanut Ahvenanmaan maakunnan asemaa, koska tax-free-myynti Ahvenanmaan liikenteessä voi edelleen jatkua.

Oluen matkustajatuontia koskevasta tilastosta myös ilmenee, että 20 tunnin aikarajoituksen säätämisen jälkeen oluen matkustajatuonnin määrät ovat hieman vähentyneet siitä, mitä ne olivat enimmillään vuonna 1996. Tällä hetkellä ei näyttäisi olevan erityisiä ongelmia oluen matkustajatuonnin osalta. Tämän vuoksi ei olisi tarkoituksenmukaista pienentää verottoman oluen tuontimääriä. Nykyisen tilanteen jatkaminen olisi perusteltua kuitenkin siten, että käytännön sanelema tilanne, jossa verottomaksi tuontimääräksi hyväksytään 16 litraa, olisi tarkoituksenmukaista laillistaa. Sen vuoksi ehdotetaan, että matkustaja, joka saapuu muusta maasta kuin jäsenvaltiosta, saa tuoda mukanaan olutta 16 litraa maksamatta siitä täällä veroja ja tullia.

Jos matkustaja, joka tulee muusta maasta kuin jäsenvaltiosta, tuo mukanaan olutta enemmän kuin sallitut 16 litraa, ehdotetaan, että hän joutuisi ylimenevältä osin maksamaan asianomaisen valmisteveron lisäksi myös arvonlisäveron sekä tullin. Tämä on nyt yhteisöoikeuden mukaan mahdollista, koska poikkeus sisältyy toisaalta matkatavaradirektiiviin, joka kattaa valmiste- ja arvonlisäveron, ja toisaalta tullittomuusasetukseen.

Esityksessä ei ehdoteta muutoksia siihen tavaravalikoimaan, jonka 1 100 markan arvo-

raja pitää sisällään. Näin ollen edelleenkin kolmansista maista tuotava olut, vaikkakin sillä olisi määrällinen rajoitus, sisältyisi arvona yleiseen 1 100 markan arvoraajaan.

3.4. Oluen matkustajatuomiset Ahvenanmaan liikenteessä

Kun matkustaja saapuu Ahvenanmaan maakuntaan tai Ahvenanmaan maakunnasta taikka Ahvenanmaan maakunnan kautta liikennöivillä aluksilla Suomeen, hän saa tuoda maahan verotta olutta nykyisin 15 litraa.

Ahvenmaan liikenteessä sovelletaan liittymissopimuksessa olevaa säännöstä, jonka mukaan oluen tuontia kolmansista maista ei saa sallia sisämarkkinatuontia suotuisimmilla edellytyksillä. Kun toisesta jäsenvaltiosta saisi tuoda ostomaassa kertaalleen verotettua olutta Suomeen 24 litraa maksamatta täällä lisää veroja, kolmannen maan oluttuomisia, jotka ovat kokonaan verottomia, kohdeltaisiin täällä suotuisammin kuin toisesta jäsenvaltiosta tuotavaa olutta, jos Ahvenanmaan liikenteessä sallittaisiin sama tuontimäärä eli 24 litraa.

Kun Ahvenanmaata toisaalta pidetään kuuden arvonlisävero- ja järjestelmädirektiivin säännöksiä sovellettaessa kolmannen maan asemassa eli muuna kuin jäsenvaltiona, on näissä olosuhteissa luonnollista soveltaa samoja tuontisäännöksiä Ahvenanmaan liikenteessä kuin muussakin kolmannen maan matkustajatuonnissa, ottaen erityisesti huomioon myös liittymissopimus ja Ahvenanmaan pöytäkirja. Näin ollen ehdotetaan, että Ahvenanmaan maakunnasta tai Ahvenanmaan maakunnan kautta muualle Suomeen saapuva matkustaja saisi tuoda olutta mukanaan 16 litraa maksamatta siitä veroja. Sama koskisi matkustajaa, joka saapuisi Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta, toisesta jäsenvaltiosta tai unionin ulkopuolella olevasta maasta. Tällainen tulkinta johtaisi myös siihen, että nykyinen tilanne Ahvenanmaan liikenteessä jatkuisi.

Ahvenanmaan osalta lisäksi erityisesti sosiaali- ja terveystaloudelliset seikat tukevat sitä, että voimassa oleva tilanne säilytettäisiin. On oletettavaa, että alkoholin kulutus tulee selkeästi kasvamaan lähitulevaisuudessa. Kasvu kohdistuu erityisesti nuorisoon ja suurkulut-

tajiin. Kun nuoriso liikkuu paljon ja laivamatkat ovat heidän keskuudessaan suosittuja, tämä on omiaan lisäämään nuorison alkoholin kulutusta ja siitä aiheutuvia haittoja.

Ahvenanmaan osalta ehdotetaan, että Ahvenanmaan poikkeuslakia, jossa on viittaus kolmannen maan matkustajatuomisia koskeviin määriin, ei tässä yhteydessä muutettaisi. Tämä tarkoittaisi sitä, että matkustajalla, joka saapuu Ahvenanmaan maakuntaan tai Ahvenanmaan maakunnan kautta Suomeen, on oikeus tuoda mukanaan 16 litraa olutta maksamatta siitä veroja.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä valtiontaloudellisia vaikutuksia. Sillä ei myöskään ole olennaisia vaikutuksia yritys- tai kotitalouksiin. Ei ole luultavaa, että matkustajat, jotka tulevat toisesta jäsenvaltiosta Suomeen, toisivat mukanaan merkittävässä määrin 15 litran sijasta 24 tai 32 litraa olutta. Pääasiallinen syy tähän on se, että oluen hinnat eivät ole Ruotsissa olennaisesti alhaisempia kuin Suomessa. Halpaa olutta toisesta jäsenvaltiosta noutamaan lähtevät joutuisivat matkustamaan aina Tanskaan tai Saksaan saakka. Kolmansista maista tulevien matkustajien oluttuomisten määrän muutos 15 litrasta 16 litraan puolestaan vain laillistaa voimassa olevan tilanteen. Myöskään Ahvenanmaan liikenteen osalta, tilanteen säilyessä nykyisellään, esityksellä ei olisi valtiontaloudellisia tai muita taloudellisia vaikutuksia.

Ehdotetut muutokset ovat vielä tässä vaiheessa siksi vähäisiä, että niiden vuoksi ei ole tarvetta alentaa oluen valmisteveroa. Veron alentamista voitaisiin harkita sitten, kun oluen verotonta tuontia koskevia määriä suurennetaan yhteisöläinsäädännön mukaisiksi tulevina vuosina. Tätä tukee myös Pääministeri Paavo Lipposen II hallituksen hallitusohjelma, jossa todetaan, että valmisteverojen alentamisen aikataulua myöhennetään sisämarkkinaohjelman edellyttämälle takarajalle.

Tässä vaiheessa, esitettyjen olutmäärien vähäinen korotus huomioon ottaen, ei ole myöskään luultavaa, että olutta alettaisiin

matkustajatuomisina tuoda Suomeen muuhun kuin omaan käyttöön nykyistä suurempia määriä.

4.2. Sosiaali- ja terveystaloudelliset vaikutukset

Esitys matkustajien alkoholijuomien tuontimäärissä on varsinaisesti toinen askel matkustajien alkoholijuomia koskevien sisämarkkinoiden sopeutusprosessissa. Kun nähdään se, millaiseksi alkoholijuomien matkustajatuomismäärien laajennuksia sekä veronalennuksia koskeva koko prosessi muodostuu, voidaan laajemmin analysoida sitä, minkälaisia sosiaali- ja terveystaloudellisia vaikutuksia sekä muita vaikutuksia lisääntyvä alkoholijuomien maahantuonti ja lisääntyvä kulutus yhteiskunnassa aiheuttaa. Tällä muutoksella ei sinänsä arvioida olevan merkittäviä sosiaali- ja terveystaloudellisia vaikutuksia. Nyt ehdotettu yksittäinen muutos on osa laajempaa kokonaisuutta. Siksi tarkoituksena on seurata tilanteen kehitystä, jotta mahdollisiin epäsuotaviin muutoksiin voidaan reagoida nopeasti.

4.3. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Esityksellä ei ole organisaatio- eikä henkilöstövaikutuksia.

4.4. Ympäristövaikutukset

Matkustajien mukanaan tuomat tax-free tölkit eivät kuulu juomapakkausten palautusjärjestelmään, minkä vuoksi niistä ei makseta panttia. Vaikka sanottuja tölkkejä otetaan vastaan useissa pisteissä, eivät kuluttajat palauta pantittomia tölkkejä samassa määrin kuin pantillisia, mistä aiheutuu ympäristölle haittoja. Koska tässä esityksessä on oletettu, että matkustajat eivät toisi mukanaan olutta

merkittäviä määriä nykyistä enemmän, säilyvät nämä ympäristöön kohdistuvat ongelmat entisenlaisina.

5. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Hyväksyessään alkoholilain 10 §:n muutoksen keväällä 1996 eduskunta edellytti hallituksen aktiivisesti vaikuttavan Euroopan unionin elimissä siihen, että Suomi voi poikkeusmenettelynä valmisteverotuslain nojalla rajoittaa maahan tuotavan oluen määrän kuuteen litraan.

Asia on ollut esillä talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa 25 päivänä huhtikuuta 2000 sekä 15 päivänä elokuuta 2000. Ministerivaliokunta on puoltanut kolmansista maista, mukaan luettuna Ahvenanmaan maakunta, saapuvien matkustajien mukana tuoman verottoman oluen määrän säätämistä 16 litraan.

Asiasta on pyydetty lausunto Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, joka vastustaa arvonlisäveron kantamista ylimenevän oluen osalta silloin, kun oluen arvo sisältyy yleiseen 175 euron arvoon. Maakuntahallituksen mielestä myöskään valmisteveroa ei tule kantaa oluesta silloin, kun sen määrä ei ylitä toisesta jäsenvaltiosta sallittavaksi tuotavan oluen verotonta määrää.

6. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä marraskuuta 2000. Valmisteverotuslain 18 ja 19 §:n muuttamisesta annetun lain 18 §:ää sovellettaisiin kuitenkin 1 päivästä tammi-kuuta 2001.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**valmisteverotuslain 18 ja 19 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/1994) 18 §:n 1 momentti ja 19 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä 18 §:n 1 momentti on laissa 1027/1997, seuraavasti:

18 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa tuoda verotta mukanaan omaa käyttöönsä varten tupakkatuotteita ja alkoholi juomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 300 kappaletta savukkeita tai 150 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 75 kappaletta sikareita tai 400 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholi juomia:

— 1 litra tislattuja, väkeviä alkoholi juomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia

— 3 litraa tislattuja, väkeviä alkoholi juomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia ja joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, tai kuohuviinejä tai väkevöityjä viinejä

— 5 litraa hiilihapottomia viinejä
— 32 litraa olutta.

19 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen matkustava henkilö saa tuoda verotta mukanaan tupakkatuotteita ja alkoholi juomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 200 kappaletta savukkeita tai 100 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 50 kappaletta sikareita tai 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholi juomia:

— 1 litra tislattuja juomia ja väkeviä alkoholi juomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia, tai 2 litraa tislattuja juomia ja väkeviä alkoholi juomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia, tafiaa, sakea tai vastaavia juomia, joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, kuohuviinejä, väkevöityjä viinejä

— 2 litraa hiilihapottomia viinejä
— 16 litraa olutta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2000. Lain 18 § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

2.

Laki**valmisteverotuslain 18 §:n väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/1994) 18 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1027/1997, seuraavasti:

18 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa tuoda verotta mukanaan omaa käyttöönsä varten tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 300 kappaletta savukkeita tai 150 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 75 kappaletta sikareita tai 400 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholijuomia:

— 1 litra tislattuja, väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia

— 3 litraa tislattuja, väkeviä alkoholijuomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia ja joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, tai kuohuviinejä tai väkevöityjä viinejä

— 5 litraa hiilihapottomia viinejä
 — 24 litraa olutta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2000 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2000.

3.

Laki**arvonlisäverolain 95 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 95 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1486/1994, seuraavasti:

95 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa tuoda verotta henkilökohtaisia matkatavaroita enintään 1 100 markan arvosta, ei kuitenkaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa tarkoitettua olutta enempää kuin 16 litraa. Tähän arvoon ei sisällytetä 2 momentissa tarkoitettuja tuotteita eikä henkilökohtaisia tavaroita, jotka Suo-

meen palaava henkilö jälleentuo tai tänne saapuva matkustaja tuo väliaikaisesti henkilökohtaiseen tai perheensä käyttöön matkan ajaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2000.

4.

Laki**tullilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 29 päivänä joulukuuta 1994 annettuun tullilakiin (1466/1994) uusi 9 a § seuraavas-
ti:

9 a §

Yhteisön tullialueen ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa tuoda tullittomuusasetuksen 45 artiklassa tarkoitettuja tavaroita tullitta enintään 47 artiklassa säädetystä arvosta, ei kuitenkaan alkoholi- ja alkoholijuo-

maverosta annetussa laissa (1471/1994) tarkoitettua olutta enempää kuin 16 litraa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marras-
kuuta 2000.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

1.

Laki

valmisteverotuslain 18 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/1994) 18 §:n 1 momentti ja 19 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä 18 §:n 1 momentti on laissa 1027/1997, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

18 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa tuoda verotta mukanaan omaa käyttöönsä varten tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 300 kappaletta savukkeita tai 150 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 75 kappaletta sikareita tai 400 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholijuomia:

— 1 litra tislattuja, väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia

— 3 litraa tislattuja, väkeviä alkoholijuomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia ja joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, tai kuohuviinejä tai väkevöityjä viinejä

— 5 litraa hiilihapottomia viinejä

— 15 litraa olutta.

Ehdotus

18 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa tuoda verotta mukanaan omaa käyttöönsä varten tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 300 kappaletta savukkeita tai 150 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 75 kappaletta sikareita tai 400 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholijuomia:

— 1 litra tislattuja, väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia

— 3 litraa tislattuja, väkeviä alkoholijuomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia ja joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, tai kuohuviinejä tai väkevöityjä viinejä

— 5 litraa hiilihapottomia viinejä

— 32 litraa olutta.

19 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen matkustava henkilö saa tuoda verotta mukanaan tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 200 kappaletta savukkeita tai 100 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 50 kappaletta sikareita tai 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholijuomia:

19 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen matkustava henkilö saa tuoda verotta mukanaan tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 200 kappaletta savukkeita tai 100 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 50 kappaletta sikareita tai 250 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholijuomia:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

— 1 litra tislattuja juomia ja väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia, tai 2 litraa tislattuja juomia ja väkeviä alkoholijuomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia, tafiaa, sakea tai vastaavia juomia, joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, kuohuviinejä, väkevöityjä viinejä

— 2 litraa hiilihapottomia viinejä

— 15 litraa olutta.

— 1 litra tislattuja juomia ja väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia, tai 2 litraa tislattuja juomia ja väkeviä alkoholijuomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia, tafiaa, sakea tai vastaavia juomia, joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, kuohuviinejä, väkevöityjä viinejä

— 2 litraa hiilihapottomia viinejä

— 16 litraa olutta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2000. Lain 18 § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

2.

Laki**valmisteverotuslain 18 §:n väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/1994) 18 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1027/1997, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

18 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa tuoda verotta mukanaan omaa käyttöönsä varten tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 300 kappaletta savukkeita tai 150 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 75 kappaletta sikareita tai 400 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholijuomia:

— 1 litra tislattuja, väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia

— 3 litraa tislattuja, väkeviä alkoholijuomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia ja joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, tai kuohuviinejä tai väkevöityjä viinejä

18 §

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuva yksityishenkilö saa tuoda verotta mukanaan omaa käyttöönsä varten tupakkatuotteita ja alkoholijuomia enintään seuraavat määrät:

tupakkatuotteita:

— 300 kappaletta savukkeita tai 150 kappaletta pikkusikareita (yksittäispaino enintään 3 grammaa) tai 75 kappaletta sikareita tai 400 grammaa piippu- ja savuketupakkaa; alkoholijuomia:

— 1 litra tislattuja, väkeviä alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus ylittää 22 tilavuusprosenttia

— 3 litraa tislattuja, väkeviä alkoholijuomia ja aperitiivejä, jotka ovat viini- tai alkoholipohjaisia ja joiden alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia, tai kuohuviinejä tai väkevöityjä viinejä

Voimassa oleva laki

- 5 litraa hiilihapottomia viinejä
- 15 litraa olutta.

Ehdotus

- 5 litraa hiilihapottomia viinejä
- 24 litraa olutta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2000 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2000.

3.

Laki**arvonlisäverolain 95 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 95 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1486/1994, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

95 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa verotta tuoda henkilökohtaisia matkatavaroita enintään 1 100 markan arvosta. Tähän arvoon ei sisällytetä 2 momentissa tarkoitettuja tuotteita eikä henkilökohtaisia tavaroita, jotka Suomeen palaava henkilö jälleentuo tai tänne saapuva matkustaja tuo väliaikaisesti henkilökohtaiseen tai perheensä käyttöön matkan ajaksi.

Ehdotus

95 §

Yhteisön ulkopuolelta Suomeen saapuva matkustaja saa *tuoda verotta* henkilökohtaisia matkatavaroita enintään 1 100 markan arvosta, *ei kuitenkaan alkoholi- ja alkoholi-juomaverosta annetussa laissa tarkoitettua olutta enempää kuin 16 litraa*. Tähän arvoon ei sisällytetä 2 momentissa tarkoitettuja tuotteita eikä henkilökohtaisia tavaroita, jotka Suomeen palaava henkilö jälleentuo tai tänne saapuva matkustaja tuo väliaikaisesti henkilökohtaiseen tai perheensä käyttöön matkan ajaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2000.
